

NOVĂȚEANUL

Publicație lunară independentă

ORAȘUL NOVACI ❖ ANUL VI, NUMĂRUL 56 ❖ Sâmbătă, 24 Februarie 2018 ❖ ISSN 2392 – 6961

ACORD DE ÎNFRĂȚIRE DE MARE IMPORTANTĂ PENTRU ORAȘUL NOVACI

La sfârșitul lunii ianuarie 2018, mai precis între 27 – 29 ianuarie, Primarul Orașului Novaci, dr. ing. Dumitru Leuștean, a fost la Bruxelles în vederea încheierii unui Acord de Înfrățire între Orașul Novaci și o comunitate din capitala de facto a Uniunii Europene.

Bruxelles este locul de întâlnire între culturile romanică, valonă și germanică, este orașul în care se găsesc cele mai importante instituții de decizie ale Uniunii Europene. Pe lângă statutul de capitală a Europei, Bruxelles este și unul dintre cele mai mari centre ale culturii Europene.

Iată de ce, cred că a se stabili relații de înfrățire între Orașul Novaci și o comunitate din Bruxelles este o mare favoare pentru orașul nostru.

În cadrul primei întâlniri de la sfârșitul lunii ianuarie, părțile au convenit să intensifice relațiile de colaborare în domenii de interes comun: economic, științific, cultural etc., folosind forme moderne de colaborare,

specifice stadiului actual de dezvoltare prin care trec cele două țări.

A fost stabilită o listă care cuprinde pentru început 10 proiecte de colaborare, listă care rămâne deschisă și pentru alte proiecte care vor fi inițiate ulterior.

Primarul Orașului Novaci, dl. Dumitru Leuștean, a insistat mult pe demararea procedurilor de finanțare a construirii unei Clinici de Recuperare Medicală în Plaiul Novaci, zona Monumentul lui Tătărescu.

Cele 10 proiecte de colaborare, asupra cărora vom reveni cu amănunte în numerele viitoare ale publicației „Novățeanul”, urmează a fi realizate cu fonduri europene.

Și un lucru foarte important, prin finalizarea proiectelor de colaborare stabilite între Orașul Novaci și comunitatea din Bruxelles, se are în vedere crearea de locuri de muncă pentru novăcenii noștri.

Acordul de Înfrățire între cele două comunități poate fi lărgit cu noi modalități de colaborare stabilite de către ambele Părți. De altfel, Primarul Orașului Novaci va merge la Bruxelles pentru definitivarea tuturor proiectelor de colaborare la sfârșitul lunii martie 2018.

În altă ordine de idei, în ședința extraordinară a Consiliului Local din 14 februarie 2018 a fost aprobat Bugetul Primăriei Orașului Novaci, care cuprinde și investițiile ce vor fi realizate în localitate din fonduri de la Bugetul local, precum și cofinanțările pentru proiectele din perioada 2018 – 2020.

Constantin DĂRVĂREANU

24 IANUARIE LA NOVACI

Pentru a înțelege prezentul și a privi în viitor, trebuie să cunoaștem îndeaproape trecutul. Este și motivul pentru care oficialitățile locale de la Novaci au acordat o importanță deosebită marcării a două mari evenimente ale lunii ianuarie 2018: „Ziua Culturii Naționale”, sărbătorită de câțiva ani la 15 ianuarie, de ziua marelui nostru poet național, Mihai Eminescu și Unirea celor două state surori sub denumirea Principatele Unite ale Moldovei și Valahiei.

Dacă Ziua Culturii Naționale a fost sărbătorită în toate școlile de pe raza orașului, ziua de 24 Ianuarie, pe lângă activitățile organizate în școli, a fost marcată și la Casa de Cultură printr-o serie de acțiuni de importanță deosebită.

Noi, novăcenii, considerăm că este de datoria noastră, a românilor, să cunoaștem Istoria Neamului Românesc, pentru a putea aprecia sacrificiile nenumărate ale acestui neam, din generație în generație, până am ajuns la situația actuală. Cunoașterea Istoriei Neamului Românesc ne ajută să cunoaștem și să iubim trecutul, să înțelegem prezentul și să credem în viitorul României cu rădăcini adânc înfipte în pământul strămoșesc al Daciei de odinioară.

Unirea Principatelor Române, Moldova și Muntenia într-un singur stat la 24 Ianuarie 1859, a fost doar o etapă importantă de împlinire a aspirațiilor

poporului român pentru dobândirea independenței și desăvârșirea unității depline, lucru care se va realiza la 1 Decembrie 1918. Iată de ce, misiunea noastră este de a cultiva dragostea și respectul față de înaintașii noștri, voievozi, eroi și martiri care și-au dat viața pentru a ne oferi nouă o Românie puternică. Dar, nu trebuie să trecem cu vederea că dacă astăzi, vedem și altfel de oameni, să știm bine că aceia nu pot fi numiți români!

Marele nostru poet național, Mihai Eminescu, spunea în Timpul din 15 martie 1880: „Toate figurile acelea făcătoare și rele, viclene, fără inteligență, toate acelea ascund o duplicitate în expresie, ceva hibrid, nu încap în cadrul noțiunii român”.

Din păcate, mai vedem și acum asemenea figuri făcătoare.

Dar să revenim la ceea ce s-a întâmplat pe 24 ianuarie 2018 la Novaci. Despre importanța Zilei Culturii Naționale, a Unirii Principatelor Române, au vorbit prof. Alina Țicu și primarul orașului, dr. ing. Dumitru Leuștean. A urmat un recital de muzică și poezie dedicat celor două mari evenimente ale istoriei și culturii naționale, organizat cu sprijinul Liceului Teoretic Novaci și Școlii Gimnaziale Novaci. În holul Casei de Cultură, Biblioteca Orașenească Novaci a organizat expoziția de carte: „Unirea – visul etern al poporului român”.

A urmat un eveniment deosebit, lansarea cărții „Pociovaliștea – monografie istorică”, realizată de către Cristian Grecoiu, un om aplecat cu responsabilitate spre cunoașterea trecutului istoric al acestor locuri.

Constantin DĂRVĂREANU

Mai vine iarăși primăvara?

Prof. univ. dr. N. VINȚANU

Februarie își flutură filele care i-au mai rămas. Iarna este încă puternică: frig, viscol, zăpadă ici-colea și ceață cât cuprinde. Privesc în calendar și mi se pare că timpul și-ar fi încetinit neobosita lui curgere. Din când în când, soarele își mai întoarce fața spre noi și constat că s-a ridicat destul de mult deasupra orizontului, față de 21 decembrie. Acum se trezește speranța venirii primăverii, speranță argumentată de ghiociei din grădina înfloriți timid, de florile alunului gata să se desfacă, de zumzetul albinelor ce ies sfioase din stup. Astfel, natura începe încet-încet să renască.

Venirea primăverii a jucat și joacă un rol major în viața naturii și a omului. Este aducătoare de speranță, de naștere a

noilor generații de ființe, dar și de idealuri. Iarna, spunea poetul popular, „eu cânt doina-nchis în casă/ bate vânt de primăvară/ eu cânt doina pe afară/ de mă-ngân cu florile și privighetorile”... Semnele venirii primăverii poporul nostru le-a citit în stele, în soare, în ceața de pe văi sau câmpuri, în apa fântânii sau în comportamentul unor viețuitoare. Într-un calendar popular de acum 100 de ani se spune că – Februarie frumos, Mai viforos – iar referitor la animale că – Februarie le făurește, iar Martie le jupuește ; se mai spunea că dacă la Stretene (Întâmpinarea Domnului, 2 Februarie) apa este caldă în fântână, vin geruri mari sau dacă la sfârșitul lui Februarie vezi alergând iepurii pe câmp unul după altul, înseamnă că primăvara e aproape.

Pag. 2

AMINTIRI DE PE FRONT

cu Grigore Paraschivescu, fost Primar al comunei Novaci între anii 1922 – 1926

Iată cum povestește unul dintre supraviețuitori, Grigore Paraschivescu, un episod din vremea marelui cataclism:

„Ajunsăram în Iași, capitala Moldovei, în Ianuarie 1917. Toată Moldova era un furnicar de lume: armată și populație refugiată din teritoriul ocupat de inamic. Frontul nostru se micșoră ca întindere și reușirăm să oprim înaintarea inamicului, deci ambele armate rămăseră în defensivă. Armata noastră din interior, destinată pentru refacere, este împărțită în cantonamente, bivuacuri și sub cerul liber. În acest timp au venit misiuni de ofițeri Francezi pentru organizarea și refacerea rațională, încep a sosi armament și munițiuni moderne, pentru luptele ce aveau să înceapă.

Din cauza aglomerării și a lipsei de hrană, prin a doua jumătate a lunii Februarie începe groaznicul flagel, tifosul exantematic, printre ostași și populația refugiată, care-i seceră fără milă.

Serviciul medical rămâne neputincios în fața lipsurilor de tot felul și al marelui număr de bolnavi. Morții de tifos sunt adunați dimineața depe străzi cu căruțele și sunt duși și aruncați în groapa comună, după ce mai întâiu sunt desbrăcați la piele, ca să se oprească hainele.

Fac parte dintr-o unitate specială de geniu, care prin misiunea ei nu putea fi în prima linie a frontului. Văzând că boala nu mai contenește, ba încă ia proporții mai mari, împreună cu alți camarazi, ne hotărâm să intrăm voluntari în primele linii ale infanteriei, socotind că mai bine e să murim de glonț pe linia de bătaie, decât de boală în mizeria în care trăim. Raportăm această dorință comandantului nostru de companie, maiorul Iarca Ion, dar acesta nu aprobă. Mergem atunci la Marele Cartier General, obținem imediat aprobarea și îndată plecăm la unitățile respective, eu la reg. 18 Gorj, în Aprilie 1917.

Continuăm aci pregătirile de refacere, până în ajunul începerii ofensivei, hotărâtă în seara zilei de 9 iulie, când artileria noastră de toate calibrele, începu să arunce vijelios în pozițiile inamice, pe tot frontul.

După puțin timp, dușmanul văzând că nu e glumă, începu să arunce și el cu furie asupra pozițiilor și rezervelor noastre. Timp de 36 de ore, ambele părți bătură continuu, iar infanteria stătea în adăposturi

ca la 4 metri adâncime. În seara zilei de 10 iulie primim ordin ca la ora 12 noaptea să ieșim din adăposturi, să înaintăm fără sgomot, ca până în zorii zilei de 11 Iulie să fim lângă pozițiile inamicului, să pornim la atac. În acest timp eu sunt numit agent de legătură între reg. 18 Gorj și 12 Cantemir, la care plec imediat. La ora 12 fix, ieșim din adăposturi și pornim către inamic. Scoborâm dealul Momăia din fața pozițiilor noastre și urcăm dealul Mărăști până la pozițiile dușmane. Până la ora 5 când trebuie să pornim la atac, ne repauzăm puțin, sub o ploaie de rachete ale inamicului, care lumineau ca ziua. Cu 5 minute înainte de pornirea la atac, comandantul de batalion un maior voinic și plin de curaj, cheamă lângă el agenții de legătură grenadieni, forfecarii și curățitorii de tranșee și ne ordonă să fim strânși lângă el, ca să putem executa ordinele la timp. La ora 5 fix gornistii sună înaintarea la atac, pe tot frontul. Pornim în strigăte formidabile de „Ura” și într-un iureș suntem la rețelele de sârmă, care sunt întinse pe trei rânduri și distruge numai în parte de artilerie. Aci se îngrămădesc val după val infanteriștii noștri prin ploaia de gloanțe, șrapnele, ghiulele și mitraliere inamice. Totuș, noi, care înaintaserăm în prima linie, reușim să ajungem pe poziția dușmanului și prin luptă dărză la baionetă, îl scoatem din poziție. Îmi este dat să văd aici adevăratul iad și moartea care ne surâdea la toți în față. Ploaia de ghiulele care aruncă din când în când și șrapnele de sus și gloanțele neiertătoare ale mitralierelor și armelor automate ale dușmanului lovesc în plin, încât nici un fir de iarbă, nici o frunză, nici o ramură de copac nu pot rămâne neatinsă de această ploaie de foc ucigătoare. Din corpurile luptătorilor noștri se văd sburând în aer: capete, mâini, picioare și trupuri întregi. Văzduhul fierbe în valvătăi de foc și metal topit. Dar și pierderile inamicului sunt și mai imense. Șanțurile sunt pline de morți și răniți, încât și cuptoarele unde-și coc pâinea sunt pline de morți și înfundate la guri, ca să nu le vedem pierderile.

Se trimite artileriei noastre vestea că rețelele de sârmă sunt numai în parte distruse, deci pierderile noastre sunt mari aci, mulți soldați răniți rămânând aci în rețele. Artileria noastră de calibru mare își regulează tragerea și sub protecția ei, putem

urmări cu foc pe inamic, punând piciorul solid în pozițiile lui. Artileria de bombardament, din cauza aprecierii greșite a distanței, nu ține seamă de răniții rămași în rețelele de sârmă, ci începe din nou bombardamentul asupra lor, făcând și mai mari pierderi în rândurile noastre.

Între acestea inamicul își reia atacul asupra noastră cei de pe poziția ocupată. Aci cade comandantul batalionului, viteazul maior, care deși grav rănit, în luptă cu spasmurile morții strigă mereu, din cât îl mai ajută puterile: „Înainte băieți, tot înainte!” Locul său de comandă îl ia un locotenent, care ordonă la doi ostași să ia bravul maior, să-l treacă de zona periculoasă unde ploaia de gloanțe era mai deasă, să-l ducă la brancardieri. Când cei doi soldați ajung la rețelele de sârmă, sunt doborâți și ei. Văzând aceasta, locotenentul îmi ordonă mie și soldatului Hulub Ion, să-l ducem noi pe maior. Executăm ordinul și când mai avem câțiva metri să scăpăm de primejdie, un obuz se sparge lângă noi, schizele mă lovesc și cad în nesimțire, fără a mai ști ce se petrece în jurul meu. Mă trezesc, dar nu știu peste cât timp, căzut cu fața în sus; văd clima dealului plină de morți, aud gemetele sfâșietoare ale răniților, aud suspinele înăbușite ale celor ce-și dădeau sfârșitul; încerc să mă ridic să trec creasta dealului, dar puterile nu mă ajută, îmi este peste putință. Artileria noastră continuă a trage neîncetat asupra rețelelor. Văzând că toate puterile îmi sunt sfârșite, așteptam și chiar rugam pe Cel de Sus să facă să vină un obuz, să mă lovească, să mă șteargă de pe fața pământului.

Dela o vreme artileria își prelungește tragerea și vin doi brancardieri, mă ridică, mă duc la postul de prim ajutor unde sunt pansat de un medic, de aci sunt dus tot de brancardieri la spitalul din Căiuț, iar de acolo sunt trimis cu trenul la spitalul din Roman.

Într-una din zile, la apelul ce se făcea bolnavilor, aud printre ei numele camaradului și consăteanului meu, Țarfula Gheorghe, care suferea de o boală internă. La fel și el aude numele meu și cu toate că suntem în același salon, nu putem merge unul la altul. Într-o dimineață, ținut de brațe de 2 sanitari, vine la patul meu unde cade plângând și în lungi suspine îmi spune că e gata de moarte, dar dacă ar mai avea vreun ban și-ar mai putea prelungi viața.

Eu, având vreo 60 de lei, îi scot și-i împart cu el, dându-i 30 lei. În aceeași zi, până-n ora 12 din zi, veni ordin să fim evacuați imediat la Botoșani toți bolnavii și răniții grav. Nu știu în ce vagon o fi fost el așezat, dar nu l-am mai văzut!

La Botoșani mi se face operație și stau aci 3 luni (până la sfârșitul lui Oct. 1917), când sunt vindecat de rănile externe, dar rămân suferind pentru totdeauna din cauza lor.

Înainte de plecarea din spital, trimit o cerere la Iași, la unitatea din care plecasem pe front, să-mi elibereze un certificat, prin care să se arate cum mi-am făcut datoria către țară. Îl primesc peste câteva zile și iată ce zice:

CERTIFICAT

Se certifică de noi că sergentul Paraschivescu Grigore cont. 1909, a făcut parte din acest corp până la 17 Aprilie 1917, când a fost mutat pe front, în prima linie de foc. Numitul a cerut de bunăvoie să fie trimis la reg. Gorj No. 18, pentru a lupta pe front.

Maior, (ss) Iarca Ion Nr. 2643
Lt. (ss) Orășanu Iași 16 August 1917

Când citesc certificatul în salonul spitalului, se grămădesc pe lângă mine mulțimea de bolnavi, între cari și 4 ostași Germani, ce nu înțeleg însă de ce e vorba. Vine medicul spitalului, cetește certificatul, explică ostașilor Germani cele coprinse în el, iar în câteva cuvinte elogioase rostite către toți cei de față, îmi laudă fapta, dând-o ca pildă celorlalți camarazi.

Pe la sfârșitul lui Octombrie sunt evacuat din spital, trec prin mai multe comisii medicale, care mă clasează ca reformat definitiv și ordonă ștergerea mea definitivă din controalele armatei. Se comunică aceasta și la reg. 18 Gorj, care mă clasase ca mort încă din 11 Iulie 1917, din ziua groaznicii bătălii de la Mărăști. Astfel termin războiul și rămân suferind, armata noastră își urmează campania II cu victoria din Ungaria, la care eu, cu durerea în suflet, nu mai pot lua parte, din cauza rănilor de care sufăr și astăzi.

Pentru aceste mici sacrificii sunt recompensat cu brevetul: „Victoria Marelui războiu pentru civilizație” fără medalie, ca și cei ce stătură tot timpul campaniei acasă”.

C. LIANU,
MONOGRAFIA COMUNEI NOVACI,
1935

Urmare din pag. 1

Mai vine iarăși primăvara?

Un loc aparte în tradițiile noastre vechi, l-a avut Dragobetele (24 Februarie – ziua însoțirii păsărilor), un fel de nuntă a viețuitoarelor naturii și urcarea la munte a Babei Dochia la sfârșitul lui Februarie și începutul lui Martie. La acestea mai putem adăuga focurile aprinse din grădini – Alimăriile – care, ne spun antropologii, ar semnifica chemarea Soarelui spre noi. În plus, ar mai fi de amintit și alte practici ancestrale care marchează sfârșitul iernii și apropierea primăverii, încă din partea a doua a lunii Februarie. În toate acestea avem regula potrivit căreia schimbarea fenomenelor începe prin forme abia perceptibile sau că în eterna lui întoarcere Timpul curge prin anotimpuri, luni, săptămâni, zile și nopți. Banala observație că în aceste zile durata luminii solare crește cu 2-3 minute în 24 de ore, ne dă iarăși certitudinea că primăvara vine cu pași repezi spre noi. Tot aici am mai putea adăuga că cercetătorii păsărilor migratoare ne spun că zburătoarele plecate de la noi astă toamnă se pregătesc să vină iarăși aici, iar unele au pornit deja la drum, cum este cazul unei specii de acvilă, care ierneză tocmai în Namibia și se va întoarce în apropierea Sibiului, străbătând nu mai puțin de 17 mii de kilometri.

Venirea primăverii spuneam că este asemuită cu renașterea fizică și spirituală. Regretatul poet A. Păunescu, în superba poezie Antiprimăvara spune că „ce dacă vine primăvara / atâta iarnă e în noi – că Martie se poate duce / cu toți cocorii înapoi / în noi e loc numai de iarnă / vom îngheța sub ultim ger / orbecăind pe copci de gheață / ca un stingher spre alt stingher” Desigur, poetul își exprimă trăirile în raport cu evenimentele vieții sale. Pentru mulți dintre noi, versurile par a ne spune că degeaba mai așteptăm o desprimăvărare în viața noastră, o licărire de speranță, pentru că iarna, adică ceea ce a fost greu, nu a trecut. Constatăm adesea, an de an, că rămânem cu speranța doar: se îmbunătățesc unele condiții, se realizează unele aspirații, dar se dărâmă echilibrul existent în alte zone ale vieții noastre. Adică, așa cum spunea Eminescu „noi cârpim cerul cu stele”.

Străvechiul cântec al Ciocârliei, ce semnifica apropierea primăverii a încetat, fiindcă noua civilizație a distrus ciocârliele. La fel și superbul cri-cri al greierilor, care au fost și ei exterminați de chimizarea agriculturii, de explozia de lucrări care îl însoțește pe om la fiecare pas. Așa stând oțărurile, la întrebarea dacă mai vine primăvara,

e greu de dat un răspuns. Dacă mii și mii de ani răspunsul era unul cert, implacabil, azi acesta este doar de genul probabilităților. Cert este aici că primăvara noastră nu va mai fi niciodată așa cum a fost multe sute de ani. S-a schimbat și se schimbă clima; oamenii s-au înstrăinat atât de mult de natură încât mulți dintre ei nici nu mai știu bine ce anotimp este. Pentru mulți, primăvara nici nu mai există ca trăire, pentru că încet-încet au fost eliminate semnele noastre culturale care o vestesc: Ziua Ursului, Dragobetele, Baba Dochia, Babele, Sântoaderul etc. și chiar Moșii de iarnă. Și-au făcut loc însă produsele din import: Valentine's Day, Shopping-ul, Pizza Festival etc. – fiindcă unii cred în gogoșile vândute de noii stăpâni ai lumii, potrivit cărora tot ceea ce este de aici de la noi nu este bun și tot ceea ce este străin este demn de toată lauda, cinstea și prețuirea.

Așa o fi? În niciun caz! Bunii și străbunii noștri au decantat multe sute de ani înțelepciunea lor și au turnat-o în forme axiologice, de o anumită valoare certă. Așa că putem spune cu siguranță, bazându-ne pe această înțelepciune, că primăvara sigur va veni!

Constantin DĂRVĂREANU:

CENTENARUL MARII UNIRI NE ÎNDEAMNĂ SĂ GÂNDIM ROMÂNEȘTE

Inițiativa de a organiza ample manifestări dedicate sărbătoririi Centenarului Marii Uniri din 1918, a stârnit și va stârni pe tot parcursul acestui an discuții interminabile. Mai ales din partea unora care din 1918 încoace, și chiar și astăzi, desfășoară consecvent propagandă revizionistă, considerând că și-ar fi pierdut „două treimi din teritoriu și populație” în urma actului de la 1 Decembrie 1918.

Adică, din ce teritorii, din teritoriile care nu le-au aparținut niciodată? Și care populație? Chiar nu cunosc ce populație era majoritară în acele teritorii și câte nedreptăți au săvârșit pentru a-i alunga pe români din teritoriile respective? O bună parte dintre noi, novăcenii, suntem victimele politicii duse de un imperiu de tristă amintire fiind nevoiți să părăsim satele de obârșie și să trecem munții aici pentru a ne putea duce viața mai departe.

Cei care încearcă să reînvie vechea

propagandă revizionistă de după 1918, deși nu au renunțat niciodată la gândurile lor mârșave, uită că România nu s-a format în 1918 și că Țările Române erau cunoscute încă de la finele mileniului I al erei creștine, lucru consemnat de istorie.

Apoi, uită de Mihai Viteazul, uită de 1877, uită de toate descoperirile arheologice care atestă existența noastră în spațiul carpato-danubiano-pontic (spațiul cuprins între Carpați, Dunăre și Marea Neagră), uită că strămoșii noștri geto-daci locuiau între Nistru (Tyras), Marea Neagră, Dunăre și Tisa, dovedindu-li-se existența chiar și dincolo de aceste hotare; este cunoscută prezența și azi a multor români în afara granițelor statului. Uită unde s-a format și dăinuie Dacia lui Dromihetes (înainte de anul 300 î.Hr.), Burebista (82-44 î.Hr.), Decebal (la începutul erei creștine). Conștiința de neam a dacilor i-a determinat să se unească într-un

singur stat sub Burebista, iar mai apoi sub Decebal. Dacii nu au pierit, noi suntem urmașii lor, nu cei care au venit peste noi tulburându-ne liniștea. Uită de unde au venit, uită istoria lor care-i certifică plimbându-se dintr-un teritoriu în altul; numai așa se explică faptul că neamul lor și-a găsit cu greutate loc de ședere. Marele și viteazul popor dac, nu este nimeni altul decât poporul român format în granițele vechii Dacii.

Actul de la 1 Decembrie 1918, oficializat la acea dată și recunoscut apoi pe plan internațional, a certificat reîntregirea pământului românesc în vechiul teritoriu al Daciei, visul și dorința de unire a celor de același neam și limbă.

Poporul român din Transilvania și alte ținuturi stăpânite vremelnice de imperii de tristă amintire, nu poate uita persecuțiile la care a fost supus veacuri de-a rândul în pământul strămoșesc. Dar am știut să iertăm.

Unirea din 1918 a fost un act de voință națională românească, recunoscut prin tratate internaționale. Unirea nu s-a făcut cu forța, Unirea s-a făcut cu mintea, inima și sufletul românesc.

Iată de ce, mă întreb, și-i întreb și pe guvernării de la București, pe toți cei care conduc astăzi România, cât mai putem sta pasivi la tot ceea ce face propaganda ostilă neamului românesc? Alba-neagra se poate juca prin târguri, nu cu politica românească. Altfel, o să ajungem să-l regretăm și mai tare pe Ceaușescu.

Și aș mai avea o întrebare pentru „dodoniștii” de dincolo de Prut: România este bună doar pentru privilegiu, pentru a le acorda cetățenia română cu ajutorul căreia să umble liniștiți prin Europa, pentru a-i sprijini să studieze în universitățile românești?

Frați Români! Nu credeți că a venit timpul să gândiți românește?!

SFINȚENIA DIN NOI

Prof. univ. dr. N. VINȚANU

La noi, rânduiala timpului a fost făcută cu multe secole în urmă. Așa au fost așezate muncile, sărbătorile de peste ani, perioadele de post și rugăciune sau cele de petreceri, adică îndreptările vieții de unde aflai ce trebuie să faci în viața ta de om și ce nu. Aceasta pentru că viața omului este un fel de foc care se aprinde, arde și se stinge pe măsură, respectiv are o ordine ce se cere a fi riguros respectată. Civilizația industrială și mai ales cea post-industrială au sfârșit, au izgonit multe din aceste rânduieli, iar unii dintre tinerii de azi abia dacă au auzit de ele. Mai dureros este că noua civilizație care țipă din răspuțeri că nu mai vrea să existe o astfel de ordine împinge lumea, societățile, pe noi toți într-un fel de dezordine generalizată. Argumente ar fi simple observații: s-a declanșat un nebunesc război, adesea nevăzut, între țări și popoare, între cei slabi și cei puternici, între prezent, trecut și viitor. Alaiul de crime care defilează tot mai vârtos pe la televiziuni, în spațiile publice și private, vrând-nevrând te face să te întrebi dacă omul mai are ceva sfânt în el.

În cultura străvechilor traci a existat, în urma cu vreo două, trei mii de ani, un curent filosofico-religios care încerca să explice, între altele, și apariția omului pe Pământ, în termeni mitici, desigur, dar foarte simpli: la început Creatorul a făcut Înger și Demon; unii demoni i-au mâncat pe unii îngeri și din aceasta au rezultat oamenii, un amestec de divin și satanic, de frumos și urât, de sacru și diavolesc. Mergând pe firul acestei idei, poți ușor constata că în istorie a dominat mai mult satanicul în faptele multor oameni. De aceea, probabil, Moise, în Legile sale, cere oprirea, stăvilirea diavolescului din om. Mai târziu, Creștinismul a construit un întreg eșafodaj pentru stoparea negativului din oameni. Rezultate remarcabile au fost obținute probabil în cazul unui număr imens de oameni la scara istoriei, dar la nivel social, al relațiilor dintre societăți, rezultatele au tins spre 0. Aceasta l-a făcut pe unul din marii gânditori germani din sec al XIX-lea, G. W. F. Hegel să spună că „Răul a fost mai degrabă motorul istoriei și nu Binele”.

Întrebarea dacă azi omul mai are în el sfințenie, ceva omenesc, credem că cere unele precizări: dacă această sfințenie, acest sacru, acest omenesc este primit prin naștere sau dobândit prin educație; dacă aceasta ține de ființa naturală din noi sau de cea socială și culturală. Oricare ar fi răspunsul, el prezintă unele riscuri, cel puțin teoretice. În istoria gândirii umane, unde putem afla unele răspunsuri, se arată că Divinitatea, Creatorul lumii, atunci când l-a făcut pe om, i-a dăruit câteva caracteristici care țin de esența Divinității: munca, cunoașterea și anumite

reguli de comportare. Simplificând foarte mult, putem spune că orice om la venirea pe lume posedă predispoziții pentru punerea în lucru a acestor caracteristici care țin de trăsăturile fundamentale ale omului, în raport cu alte viețuitoare. Tot din istorie aflăm cum se formează la om aceste trăsături fundamentale. Există aici mereu prezent principiul încercare și eroare, în sensul că omul a încercat, la nivel istoric și individual, să își dezvolte notele sale specifice: munca a fost tot mai mult perfecționată, mai rodnică, iar informațiile, cunoștințele, gândirea s-a dezvoltat colosal. Regulile de comportare au avut însă o staționare, o identitate cu sine, adică multe secole au rămas aceleași: să nu furi, să nu ucizi, să nu râvnești la avutul altuia, să respecti pe tatăl tău și pe mama ta ca pe tine însuși, să ajuți nevoiașii, să dăruiești celor obidiți ceea ce îți prisosește, să fii pios etc., toate alcătuind omenescul din om.

Istoricii culturilor ancestrale au subliniat la unison că un timp îndelungat, reliefația sacrului din om a fost făcută prin practici religioase dintre cele mai diverse. M. Eliade în a sa Istorie a Religiei arată că fiecare gest al omului, fiecare credință religioasă a însemnat ceva pentru om. Chiar dacă zeii și idoli străvechi au murit, aceștia au avut adevărurile lor din care s-au construit cele noi. Se vrea a se spune că toate aceste gânduri și practici nu au fost simple rătăcirii ale spiritului nostru, ci fandări în diferite direcții și la diferite profunzimi pentru a se descoperi întinderile sacrului din om. Concretizând, putem spune că sfințenia în care au crezut, pe care au practicat-o strămoșii noștri daci, izvora din regulile de comportare născute din convingerile că dincolo de om există ceva mai înalt și că prin practicarea acestor reguli aducem în noi divinul. Așa se face că marele rege Zamolxis al Dacilor a fost considerat zeu tocmai pentru că a introdus și practicat anumite înțelegeri ale omului și reguli de comportare adecvate care desemnează și azi omenescul din om. Încercarea de a descifra imaginile sfințeniei din omul de azi este pe cât de cutezătoare, pe atât de dificilă, pentru că mulți dintre semenii noștri nici nu consideră o astfel de temă actuală, cu atât mai puțin necesară. Aceasta semnifică rămânerea la suprafața a faptelor, evenimentelor sau lucrurilor și ca atare un pas înapoi în istorie. Pe de altă parte, vechile fetișuri sau practici tribale încep să apară în forme noi, cu aparență de modernitate. Avem în vedere, de exemplu, că viitorul omului ar depinde exclusiv de cât mai multă tehnologie, de cât mai multe calculatoare, automobile etc. Adică de ceva din afara noastră, ceva făcut de alții, respectiv, așa cum în credințele tribale se credea că soarta omului este hotărâtă în afara lui.

Îngrijorător este faptul că în cazul multor oameni

se crede că existența lor nu mai cuprinde un arhetip în care s-ar regăsi sfințenia, sacralitatea. De fapt, aceasta nu este conștientizată, pentru că, așa cum arătam mai sus, structura noastră existențială ca oameni cuprinde o astfel de caracteristică. Este adevărat că fără o lucrare temeinică asupra ei, sfințenia din om nu se dezvoltă profund, rămânând în stare incipientă. Se dezvoltă, în schimb, negativul din om: violența și jefuirea altora, goana după îmbogățirea materială cu orice preț, lipsa pietății, a înțelegerii suferinței altora, lipsa înțelesului etc., toate acestea apărând la înaintașii noștri ca fundamente ale omenescului.

Atunci când vorbim de zestrea culturală pe care ne-au lăsat-o moșii și strămoșii noștri, trebuie să avem în vedere cum au apreciat și cum au practicat aceștia sfințenia din om. Simpla observare asupra horei și costumului nostru popular, pune în evidență elemente ale sfințeniei, ale regulilor de aur ce trebuie să existe în viața noastră: toată bogăția noastră se datorează cerului, toți datorăm unii altora grijă și respect, numai uniți vom putea învinge greutățile etc.

Desigur, înțelegerea sacrului de către diferite religii se referă, mai ales, la relațiile dintre om și Creatorul Lumii. Dar conținutul acestui concept se revărsa și peste activitățile noastre laice: muncă, simțire, gândire, legăturile cu semenii, stima și prețuirea ce o datorăm și celorlalți etc. Antropologii, în lucrările lor de culturologie, subliniază că sfințenia nu a fost pentru om niciodată doar o simplă supunere la o regulă, ci spirit ridicat la luptă pentru învingerea nenumăratelor încercări de abatere de la regulile de aur ale omului. Astfel spus, sacru, sfințenia este spiritul pozitiv pus de om în tot ceea ce face.

Lumea de azi este din acest punct de vedere într-o puternică și amplă convulsie: se schimbă normele de comportare, valorile practicate de mii de ani, arhetipurile culturale, în cadrul cărora omul și-a dus viața. Toate acestea, în vreme ce nu s-a pus în loc mai nimic. Se încearcă ici-colea o reconciliere între vechile forme ale omenescului și cerințele noi, dar sacru, sfințenia din om sunt alungate încet-încet. Aceasta semnifică uitarea, alungarea spiritului din ceea ce face omul zilnic și crearea unui hău în care aceste nu se mai regăsește alături de strămoși. Este un fel de vid ontologic care nu mai conține în sine spiritul tuturor timpurilor. De aici până la dispariția omului ca om nu mai este decât un pas. De astfel, s-a spus de mult că știința fără conștiință este ruina sufletului, pentru că omul fără pietate, bunătate, fără sfințenie, fără omenesc este un non-sens...

Constantin DĂRVĂREANU:

SPITALUL ORĂȘENESC NOVACI – PREZENT ȘI PERSPECTIVE

Am scris de toate în publicația noastră „Novăceanul”. În numărul de față, am considerat că este bine să informăm populația orașului nostru despre activitatea Spitalului Orășenesc Novaci, o unitate spitalicească al cărui prestigiu crește an de an. Este meritul întregului colectiv al Spitalului și al conducerii administrative a orașului care acordă o mare atenție stării de sănătate a populației din Novaci și zonele arondate.

La nivelul anului 2018, Spitalul Orășenesc Novaci este organizat pe următoarele secții și compartimente:

SECȚIA MEDICINĂ INTERNĂ cu 43 paturi, din care: Compartiment Cronici = 23

Medic: **LĂCĂTUȘU CAMELIA LILIANA**

COMPARTIMENT CRONICI
Medic: **CATRINOIU KAMELIA BOYANOVA**

CHIRURGIE GENERALĂ cu 30 paturi, din care: 5 paturi Compartiment A.T.I., 5 paturi Compartiment ORTOPEDIE-TRAUMATOLOGIE și 5 paturi O.R.L.

Medici chirurghi: **AHMED MOHAMED YAHIA** și **MARINA CIPRIAN-VLAD**

COMPARTIMENT A.T.I (anestezie, terapie intensivă).

Medic - **DINU GRIGORE**
C O M P A R T I M E N T
ORTOPEDIE-TRAUMATOLOGIE

Medic: **BUCIU GABRIEL**
COMPARTIMENT O.R.L.

Medic: **MISCHIE ALINA**
C O M P A R T I M E N T
OBSTETRICĂ – GINECOLOGIE, cu 14 paturi, din care 4 paturi
COMPARTIMENT NEONATOLOGIE (nou născuți).

Medici: **CATRINA CORINA-DANIELA** și **JEVRIC RAMADAN**

C O M P A R T I M E N T
RECUPERARE, MEDICINĂ FIZICĂ ȘI BALNEOLOGIE cu 21 paturi

Medic - **NAVOLAN MARCEL**

SECȚIA PEDIATRIE – 25 paturi
Medici: **TĂNASE BIANCA LAVINIA** și **STOICOIU ALEXANDRA-IONELA**

COMPARTIMENT PRIMIRI URGENTE (C.P.U)

Medic - **PREDA TUDOR CĂTĂLIN**

LABORATOR DE ANALIZE MEDICALE

Medic - **MUȘAT DIANA**
LABORATOR RADIOLOGIE ȘI IMAGISTICĂ MEDICALĂ

Medic - **DINULESCU SORINA - VASILICA**

CABINET AMBULATORIU, INTEGRAT PSIHIATRIE

Medic - **DASCĂLU DIANA - IONICA**

DISPENSARUL T.B.C

Medic - **BULBOREA ALINA - MIHAELA**

CABINET PLANIFICARE FAMILIALĂ

Medic - **PETCU LIANA**

Spitalul Orășenesc Novaci dispune de un număr de 133 de paturi spitalizare continuă, plus 25 paturi spitalizare zi, asigurând servicii medicale pentru cca 60.000 locuitori din Orașul Novaci și din cele 8 comune arondate: Baia de Fier, Polovragi, Alimpești, Roșia de Amaradia, Bumbăști-Pițic, Bengești-Ciocadia, Crasna și Săcelu, precum și pentru Stațiunea Râncea.

Spitalul Orășenesc Novaci are farmacie proprie, cameră de urgențe, serviciu de contabilitate, serviciu personal, bloc alimentar, săli de mese pe fiecare secție.

Aproape toate saloanele sunt prevăzute cu grupuri sanitare.

La data de 1 martie 2018, Spitalul Orășenesc Novaci avea un număr de 142,5 angajați, dintre care 24 medici, 66 asistente medicale, 5 alt personal superior (kinetoterapeuți, chimist, biolog), 1 registrator, 24 personal auxiliar, 10,5 TESA, 7 muncitori și 5 bucătari.

VACANTE = 81,5 posturi.

La această dată, Spitalul Orășenesc Novaci are în evidențe un număr de 7 medici rezidenți: Țivlea Anida (C.P.U), Duican Ana-Maria, Novac Loredana Aurora, Milotin Nicoleta, Cebotaru Lucia, Baciu Elena-Simina și Pîrvulescu Corina-Octavia.

Finanțarea unității este de tip tarif pe caz ponderat în sistem DRG pe secțiile de acuți, tarif pe zi spitalizare pentru secțiile de cronici (cronici și recuperare, medicină fizică, balneologie), tarif pe caz rezolvat/serviciu pentru spitalizare de zi.

POLIȚIA ORAȘULUI NOVACI

Documentele vremii consemnează faptul că la Novaci exista pe la 1920 o secție de jandarmi. Efectivul acestora a crescut în raport cu creșterea rolului Novaciului ca centru cu atribuții sporite în domeniul administrației.

Atât vechea jandarmerie, cât și actuala poliție, au avut și au ca obiectiv principal prevenirea și combaterea faptelor de natură infracțională din localitate.

Pe parcursul diferitelor vremuri, jandarmeria avea ca atribuțiuni și sprijinul în strângerea impozitelor și altor dări de la populație.

Pe timpul comunismului, vechea miliție era instituția prin care organele locale ale puterii de partid și de stat își duceau la îndeplinire sarcinile care le reveneau, având de multe ori un caracter opresiv.

Jandarmeria, miliția și-au avut sediile în diferite clădiri din Novaci.

În prezent, instituția care se ocupă cu păstrarea ordinii și liniștii publice în localitate, poartă denumirea de Poliția Orașului Novaci, care funcționează într-un local dat în folosință după Revoluția din Decembrie 1989, mai precis în anul 1995.

În cadrul Poliției Orașului Novaci lucrează un număr de 21 cadre, la o populație de aproape 5.800 locuitori, revenind un polițist la cca. 270 de locuitori. La acest număr se adaugă și cele 58 de cadre care lucrează la posturile din cele 8 comune arondate.

Poliția Orașului Novaci este organizată în formațiuni pe domenii de activitate, cele mai mari efective lucrând în domeniul ordinii publice.

La Poliția Orașului Novaci sunt arondate și posturile de poliție aflate pe raza de competitivitate administrativ-teritorială a Judecătoriei Novaci, respectiv cele din comunele: Alimpești, Baia de Fier, Bengești - Ciocadia, Bumbăști - Pițic, Crasna, Polovragi, Roșia de Amaradia și Săcelu.

Poliția Orașului Novaci este organizată pe următoarele formațiuni:

1. Ordine Publică Urbană, cu compartimentele:

- Poliție de Proximitate

- Siguranță Publică

- Mică Criminalitate

- Sisteme de Pază

2. Ordine Publică Rurală.

- Coordonează activitatea la posturi pe linie de poliție judiciară, siguranță publică și patrulare.

3. Poliție Rutieră

4. Poliție Judiciară

5. Criminalistică.

În contextul noii societăți democratice instalată și la noi, și mai ales odată cu aderarea la Uniunea Europeană, s-a schimbat tot mai mult și rolul poliției într-o comunitate. În acest context, subliniez preocuparea Poliției Orașului Novaci de a schimba imaginea instituției în sensul apropierei față de cetățean, cât și cele privind ridicarea gradului de pregătire profesională a lucrătorilor de poliție. Accent deosebit se pune pe activitatea de prevenire, la toate nivelurile și structurile, îndeosebi de către polițiștii de proximitate și de către cei de la siguranța publică.

În cursul anului 2017 au fost soluționate un număr de 1.006 fapte de natură penală. Din totalul acestora, 250 reprezintă fapte de natură penală săvârșite pe raza orașului Novaci și 756 săvârșite pe raza posturilor de poliție comunale arondate. În ce privește infracțiunile penale, se constată o scădere a numărului acestora, cu 67 cazuri mai puține față de anul 2016, iar pe Rural, scăderea este de 16, raportată la același an 2016.

Important de semnalat este faptul că, în cursul anului, ca și până la această dată, în orașul Novaci nu s-au înregistrat evenimente deosebit de grave.

În cursul anului 2017 au fost aplicate 4.382 sancțiuni contravenționale, din care 1.800 pe raza orașului Novaci și 2.582 pe raza posturilor de poliție arondate.

La infracțiunile de natură judiciară predomină infracțiunile de loviri sau alte violențe, amenințări, precum și foarte multe fapte de tulburare de posesie.

În cursul anului 2017, pe raza orașului Novaci s-a înregistrat un singur accident grav de circulație.

În ce privește promovarea siguranței, se constată că în 78% din sesizările pe 112 s-a intervenit în maxim 10 minute.

Poliția Orașului Novaci a asigurat în permanență, dar mai ales în perioada sărbătorilor de iarnă și în week-enduri, circulația pe Transalpina spre Stațiunea Râncea, precum și ordinea și liniștea în stațiune. În perioada sărbătorilor din iarna 2017-2018, la Râncea s-au înregistrat zilnic 6.000 - 8.000 de persoane și circa 2.800 autovehicule.

Poliția Orașului Novaci are ca obiective permanente:

- Creșterea gradului de siguranță publică a cetățeanului;

- Combaterea fenomenului infracțional în domeniul silvic;

- Eficientizarea serviciului polițienesc pentru asigurarea siguranței stradale;

- Asigurarea unui climat de legalitate a mediului de afaceri;

- Creșterea siguranței rutiere pe drumurile publice.

În realizarea acestor obiective,

Poliția Orașului Novaci a încheiat 13 protocoale de colaborare cu diverse instituții cu care cooperează în asigurarea unui climat de ordine și liniște publică atât în orașul Novaci, cât și în localitățile arondate: Poliția Locală, unitățile școlare de pe raza de competență, Centrul de Primire Minori Novaci.

De asemenea, Poliția Orașului Novaci cooperează cu cei doi procurori ai Parchetului de pe lângă Judecătoria Novaci care supraveghează urmărirea penală pe toată raza de competență.

Funcția de șef al Poliției Orașului Novaci este îndeplinită din iunie 2005 de către Comisar Șef de Poliție, **CIR CONSTANTIN**.

Constantin DĂRVĂREANU

...SPITALUL ORĂȘENESC NOVACI...➤ *Urmare din pag. 4*

Prin reorganizarea activității medicale în România, Policlinica Orășenească Novaci și-a schimbat denumirea în Ambulatoriu de Specialitate al Spitalului, înființându-se cabinete de medici de familie și cabinete medicale în specialitățile: Chirurgie, Medicală, Ginecologie, Recuperare Medicală, Pediatrie și Cardiologie, urmând ca în curând să fie înființat și un cabinet de Neurologie, în care vor fi angajați medicii: Tabacu Ilariana și Jugănaru Ramona.

În localul Ambulatoriului funcționează **3 CABINETE MEDIC DE FAMILIE:**

CREȚU ADELA
GRIGORIU MARIA - CLAUDIA
BĂLĂȘOIU MIHAELA

Tot în această clădire funcționează și **2 CABINETE PARTICULARE DE STOMATOLOGIE: DUȚĂ SIMONA** și **ȘOFEL CONSTANTIN DANIEL.**

Transportul bolnavilor de la domiciliu la Spitalul Orășenească Novaci

sau în caz de urgențe la unități spitalicești din Târgu-Jiu sau țară este asigurat de 2 ambulanțe aparținând Serviciului de Ambulanță Gorj, dintre care una dotată cu aparatură corespunzătoare acordării primului ajutor și transportului bolnavilor în condiții de maximă siguranță.

În orașul Novaci mai funcționează 2 farmacii particulare: IDA și SURUFARM care răspund necesităților de tratament ale locuitorilor orașului.

De-a lungul timpului, în Novaci au funcționat pe perioade mai scurte sau mai lungi de timp medici de mare valoare, care au făcut cinste localității prin profesionalism, dăruire, prin modul responsabil în care s-au ocupat de sănătatea oamenilor de pe aceste meleaguri. Nume ca: Niculescu Alexandru, Sgarbură, Podeanu Stelian, Ionescu Gheorghe (transferat la Spitalul de Urgență București), Pătrășcoiu Victor, Șerban Amuliu, Șerban Adina, Vede Nicolae, Flitan Ilie, Podeanu Grigore, vor

rămâne pentru totdeauna întipărite cu litere de aur în istoria spitalului din Novaci.

O notă aparte pentru medicul radiolog Bădescu Gheorghe, născut la 24 aprilie 1922, care încă de la terminarea facultății a venit la Novaci pentru a se pune în slujba locuitorilor din această parte a Gorjului, pentru a veghea la sănătatea lor. Timp de aproape 50 de ani, între 1949 - 1990, a îmbrăcat cu pasiune, dăruire și responsabilitate halatul alb, fiind poate singurul medic din Novaci prin cabinetul căruia au trecut aproape toți novăcenii, indiferent de suferința pe care o aveau. La medicul Bădescu Gheorghe, un intelectual desăvârșit, cel care îi trecea pragul cabinetului, pe lângă tratamentul medical prescris, avea parte de sfaturi de aleasă înțelepciune. Cu doar câteva zile înainte de a împlini venerabila vârstă de 86 ani, medicul Bădescu Gheorghe a plecat dintre novăcenii săi, fiind înmormântat în cimitirul bisericii „Sf. Ioan Botezătorul” din Novaci, în ziua de 12 aprilie 2008.

Funcția de **MANAGER** al Spitalului Orășenească Novaci este deținută din august 2014 de **economist EMIL GRIGORE.**

În anul 2018 se vor demara lucrările de eficientizare energetică și termică a clădirii Spitalului Orășenească Novaci, Măsura 32 B1, valoare proiect cca. 1,7 milioane euro, pe fonduri europene accesate de Primăria Orașului Novaci.

Tot cu sprijinul Primăriei Orașului Novaci se va instala un lift, valoare proiect 70 - 80.000 euro și se va reabilita interiorul clădirii Ambulatoriului.

Cu sprijinul Primăriei Orașului Novaci urmează să se amenajeze și o stație de epurare.

Ținând cont de faptul că Orașul Novaci se găsește într-o zonă deosebit de favorabilă întreținerii unei stări de sănătate corespunzătoare a populației (relief de munte, aer curat) și că prin oraș trece Transalpina și avem și Stațiunea Rânca, Primăria a depus și așteaptă aprobarea unui proiect de construire și punere în funcțiune a unei Clinici de recuperare medicală, unitate ce urmează să fie amplasată în Plaiul Mare, zona Monumentului lui Tătărescu. Clinica ar urma să aibă specialiști și dotări de mare performanță.

HORA LA NOVĂCI ACUM 115 ANI

Prof. univ. dr. N. VINȚANU

De ceasuri întregi privesc la fotografiile roase de vreme despre hora novăceană de acum 115 ani. Timpul nemilos a șters aproape complet casele, arborii și, desigur, oamenii prinși în horă. Îmi atrage atenția, însă, multitudinea costumelor populare, adesea mult deosebite față de cele de azi.

Folosindu-mă de lupă, încerc să descifrez, cât de cât, cusăturile de pe cămășile și cătrînțele femeilor. Cu destulă ușurință constat că este o amestecătură de cusături „rumânești” și ardelenesti. În acea vreme „pământeni”, adică cei de pe Valea Gilortului, aveau îmbrăcămintea mult diferită față de cea a unguenilor, așezați în stânga Gilortului. Astfel, se pot distinge la bărbați pantalonii largi cu „brânășițe”, un fel de cusături în partea de sus a acestora, brăul țesut în război și opincile strâns legate cu nojițe. Femeile „pământenilor” purtau cămăși cu rături simple pe mâneci, veste adesea împodobite ici-colea cu o floare, iar cingătorile erau țesute în război. Fustele destul de largi erau și ele împodobite cu unele cusături la poale, iar pe cap se purta nelipsita basma legată la spate tip „fotă” sau „vâlnic”. În picioare purtau și ele opinci, iar cele mai avute purtau pantofi tip sanda, având o curea lată trecută peste laba piciorului.

Costumele unguenești sunt și ele mult diferite față de cele de azi. Par a domina elemente prezente în costumele de la Săliște, dar mult simplificate. La femei atrage atenția vesta din postav, frumos ornată cu fir auriu, care se încheie strâns pe talie sau cea din piele de miel cu două buzunărele în față, cusută foarte frumos. Cămășile femeilor au mânecile largi și se apropie de cele de astăzi, doar că raturile erau mai simple. Încălțările la unguene constau în ghete cu toc trei sferturi, cum se spune astăzi, iar cătrînțele erau din postav împodobite cu „cipce” negre pe margine și două, trei cusături cu fir auriu în partea de jos. Pe cap, purtau ca și astăzi nelipsitele broboade cu ciucuri, innodate la spate așa cum apare la femeile dace pe Columna lui Traian.

Costumele bărbaților ungueni sunt și ele destul de diferite față de astăzi. Cei mai mulți au „pieptare înfundate”, sunt încălțați cu cizme care au carâmb înalt, iar cămășile apar mult mai simple față de cele de azi. De exemplu, celebra cruce de pe piept din costumul unguenesc este mult mai mică și mai îngustă, mânecile cămășilor par mult mai largi, iar pălăriile purtate pe cap se aseamănă mult cu cele de la Săliște, având boruri puțin mai mari și „plantica” prinsă cu o mini-cataramă în față. Nu

lipsesc, desigur, chimirele ceva mai late decât cele de azi și cu mult mai multe cusături cu fir auriu. Mai notăm că unii bărbați purtau jachete scurte din postav și veste din același material, dar cu reverele destul de mari și cu trei buzunare, din care unul era în dreptul inimii, unde adesea se purta ceasul de buzunar.

Ceea ce mai atrage atenția privind hora novăceană, din fotografiile de acum 115 ani, este numărul mic al bărbaților, comparativ cu cel al femeilor. Fotografiile se pare că au fost făcute primăvara și apar și în cartea lui Alexandru Ștefulescu - Gorjul istoric și pitoresc - apărută la Tg. Jiu în 1904. Numărul relativ mic al bărbaților pare a se explica prin aceea că aceștia erau plecați cu treburi la oi sau lucrau ca argați pe la boierii din Dolj.

Referitor la hora jucată de cei din fotografii, aceasta este renumita horă de mână. Se știe că, potrivit datinilor străvechi din această zonă, trebuia să se danseze în cerc, cei ce dansează să fie aproape unul de celălalt și să se țină strâns de mâini. Un fapt remarcabil este că într-una din fotografii se vede celebrul chioșc al lăutarilor, dispărut de mult din peisajul novăcean. În privința locului unde se desfășura hora, acesta era un teren în fața vechii judecătoriai, unde a fost acum vreo 30 de ani Întreprinderea de industrie locală Novaci. În cea de-a doua fotografie, hora se desfășoară în fața localului de dans, dispărut și acesta de mult, în locul lui fiind astăzi case de locuit, o brutărie și un magazin alimentar. Mai menționez că albia Gilortului era ceva mai spre Răsărit și că de aici pleca iazul cu apa care pune în mișcare un joagăr de tăiat lemne aflat cam pe unde sunt astăzi magazine și parcare auto de deasupra pieței din Novaci.

Privesc ore în șir la costumele și fețele celor prinși în hora novăceană de acum un secol și ceva. Toți par veseli, deși erau și pe atunci vremuri tulburi, traiul greu și necazuri cât cuprinde. Toți erau însă cu fruntea sus, semn că nu se lasă învinși de necazuri, de lipsuri, de împilări. Purtau cu mândrie costumul strămoșesc și probabil nu lipseau vorbele de duh spuse în vârtejul jocului. Poate noi cei de azi am avea de învățat multe de la cei ce erau prinși în hora novăceană acum 115 ani...

Noi apariții editoriale la Novaci

Lunile septembrie și decembrie 2017, au marcat apariția a două prestigioase volume de poezie, „Buchete de tristeți și bucurii” și „Pași în singurătate”, ambele purtând semnătura profesorului-scriitor, ION C. DUȚĂ din Novaci. Cele două volume de poezie sunt dedicate distinsei sale soții plecată pe drumul fără întoarcere în 30 octombrie 2016, poetul căutând și reușind să-și găsească liniștea în versuri de aleasă simțire omenească:

„Scriu această carte, e a noastră.
E despre suflet, despre oameni.
E zburciun, e cântec, mușcata din fereastră
Și, uneori, regrete că n-am știut trăi.

Ne dată viața singulară, precisă, cu adresă
Și o primim spășit cu mulțumiri profunde.
O, Doamne Sfinte, ține-mă strâns în „lesă”
Că nu-s în stare să respect de unde până unde!
.....
Cu tine m-a unit Domnul prin gândul Său divin
Și tu ai fost, cum zice, alătura de mine.

Am încercat în duo pe zare să privim
Ca să alegem calea pe care-ar fi mai bine.

Știind El toate câte le vom putea noi duce,
Înțelegând că Raza Lui și peste noi străluce
Și când ne-a fost mai greu o rugă spre Iisus,
Dar noi am ales-o, ne-a dat-o Cel de Sus.

Și a strălucit Raza și ne-a-ntărit pe cale,
A mulțumi cu pioșenie e datorie sfântă,
A respecta smeriți pe toate ale sale,
Suntem datori respectul Celui ce Cuvântă.

Amândoi am încercat respectul și porunca
Cum am putut; cu sufletul am fost mereu pe sus,
Dar n-am fost tari cum tare este stânca,
Însă inimile ne-au fost lăcaș pentru Iisus.

Acum tu ai plecat. Poate te-ai întâlnit cu El.
Eu am rămas, dar gata-s oricând să fiu chemat.
Scriu dară cartea vieții în ăst fel
S-o las și celor ce vin, al vieții duplicat.
Sinere felicitări poetului Ion C. Duță pentru
aceste ultime apariții editoriale de o valoare deosebită.

Constantin DĂRVĂREANU

ION C. DUȚĂ:

De vorbă cu vântul

Frate vânt,
Îmi tot vorbești de tine pe-nserat
Pe unde-ai fost, pe unde-ai mai umblat
Și ce-ai văzut și câte ți-au plăcut,
Când te-ai mai bucurat și când te-a mai durut.

Și-mi spui, și-mi spui și eu tăcut te-ascult
Deși mă supăr pentru timpul ce-a trecut,
Că despre ce-aș dori să aflu, nu-mi vorbești
Mă-ngrijorez că vrei să te ferești.

A tremurat pe cer întâia stea și tot
Nu vrei să zici ceva de care mă socot,
De dorința întoarcerii-n canatul porții
A celei ce-a plecat zburând pe firul nopții.

Îmi spui de cât de singur am rămas,
Dar asta știu că eu singurul în cas,
De mugurii ce plâng pe sălcioară,
De apa clipocind durere pe sub moară...

A tremurat pădurea sau chiar tu
Ai îngăimat ceva cu da și nu.
Mi s-a părut, totuși, că vrei să-mi povestești
De ce mai știi de pe dumbrăvile cerești,

Dar te-ai oprit când te-am rugat
Să spui ceva de-adevărat
Să-mi spui ce știi și să nu minți
Dacă-ai văzut-o printre sfinți...

Și luat la rost, și-a-ntors căruța,
Plecând în brazi să se dea huța
Și-a vâjâit prin cetine
Durerea mea să-ncetine,

Durerea mea să spulbere
Ca s-o îngroape-n pulbere,
S-aducă și în poarta mea senin
Și râsul sănătos în locul cu suspin.

Doina vântului

Vântule pribeag și șui,
Fugi de dorurile cui?
Sau fugi de dureri ce plâng,
Urma ta rămasă-n crâng
Și în crâng și peste sate,
Și în cetini răsturnate.
Ai cumva un dor mai mare
De-o frumoasă depărtare
Ce vrei să ți-o cucerești
Cu doru-i să te-nvelești?
De ce, frate, te frământă
Când urci de pe deal pe munți,
De pe munți cobori în vale?
Care-i steaua dumitale?
Nu te-oprești nici în pădure,
Nici peste întinsuri sure,
Nici în nori, nici pe pământ.
Mari dureri ai, frate vânt!
Tot fugind colo și-ncoa'
N-ai văzut pe draga mea
Rătăcind pe câmp de stele
Pe celeste potecele?
Știu că ai vorbit cu ea
Când se-oprise pe o stea
Și-n genunchi se tot ruga
Domnului ca s-o primească
În grădina Sa cerească,
Arătându-i ce-a greșit
Cât în lume-a viețuit.
Dac-o vezi, spune-i că eu
Rog mereu pe Dumnezeu
Să n-o lase singurică,
E plâpândă și-i e frică
De vremi aspre și furtuni
Cu monștri și căpăuni.
Și de ai inimă-aleasă,
Învește-o cu mătasă
Să nu-i fie frig în mers
Că te preamăresc în vers.
Mulți buni ca tine nu sunt,
Frate bun, iubite vânt!
Și de ai inimă bună,
Măcar peste-o săptămână,
Să te-oprești în deal pe Grui
Despre ce-ai văzut să-mi spui,
Că ți-oi povesti și eu
Ce-am aflat de dorul tău.

TACRIR*

Vă propun o călătorie în trecut, acum mai bine de 170 de ani, o poveste care îți dă fiori și care ne demonstrează, încă o dată, că nimic nu este nou sub soare. Deși documentul a fost deja publicat (Ilie I. Vulpe „*Mentalități în Oltenia perioadei regulamentare (1831-1847). Tâlhăria; Documente judecătorești*”, Craiova, Ed. MJM, 2006, pag. 123-142), consider că este bine ca și novăcenii să ia cunoștință de el,

deoarece se referă la un episod din istoria acestor meleaguri. Tacrirul este un raport oficial întocmit de autoritățile vremii referitor la tâlhăria unei văduve de preot din Pociovaliștea, ancheta care s-a desfășurat și modul cum au fost prinși rău făcătorii. Lectură plăcută!

Cristian GRECOIU

Tacrir de arătările călcatului de tâlhari, preoteasa Ciocea, a răposatului Popa Ilie din Pociovaliștea, de arătările Păunei, gazdei tâlharilor, cum și de arătările călcării tâlharilor

Arată preoteasa că la 22 ale lui martie, miercuri spre joi, la patru ceasuri din noapte, aflându-se în casa sa numai cu copilul său, anume Pătru, vârsta lui de ani 16 și când era gata spre culcare deodată s-au pomenit la ușa cu patru tâlhari înarmați dintre care doi au năvălit în casă și luând-o de păr i-au dat o piatră la ureche de i-a zdrobit capul. Și pe urmă trăgând-o de păr ca să nu iasă afară, trântind-o jos, au legat și pe fiul său Pătru și l-au aruncat asupra-i șezând unul din tâlhari pe dânsii a strâns-o cu mâinile de gât ca să nu strige hoți. Și întărindu-și mințile preoteasa a mușcat pe unul cu dinții de degetul cel mic, iar pe altul dându-i cu furculița ce o avea la brâu în picior l-a strâpuns ca să le facă semne. După aceasta îndărjindu-se tâlharii s-au prepus pe dânsa cu sfărâmări grozave și loviri de picioare prin piept, pe spate și pe cap. Și tot aceștia doi tâlhari care-i (...) era spre cazna ei în casă, arzând în foc un cuțit și un topor până le-au făcut roșii, au început a o arde peste tot trupul făcând-o numai răni grozave și sânge. Și după ce i-au zdruncinat tot trupul cu bătaie și arsuri, nemairămându-le în știință alt mijloc de caznă i-au pus toporul ars la ureche cerând a le da bani sub cuvânt că i-au trimis Niță și Dinu Dârvași, căprar de dorobanți ai acestui plai. Au aruncat cu vâtraiul și foc pe picioare-i și pe trup tot ca să scoată banii și mai pe urmă intrând în casă și unul din cedi doi de afară a cerut la copil să le spuie banii tatăsău; și neștiind ce să spuie a dat cu o lance ce avea în mână și l-a strâpuns în șale intrând ca de trei degete, pe urmă s-a aruncat și cu picioarele pe pieptu-i. După aceste cazne cerând la copil o lumânare de seu ca să-i pice și mințind pe unul din tâlhari care era în casă că ceilalți ieșiseră afară a căuta țoale și bani prin cămară că știe lumânare după coș și el plecând ca să găsească lumânarea, găsind copilul vreme cu prilej a dat fuga, legat, pe ușa afară și unul din tâlhari dând cu pușca după dânsul nu l-a putut lovi în grabă ieșind și el din casă ca să se ia după copil. Preoteasa a încuiat ușa pe dinăuntru și a început a striga „hoții” pe ferestre. Și văzând tâlharii că s-a făcut larmă și au prins străjile i oamenii de veste neputând a-și împlini gândul lor cu a le scurta viața de tot au lăsat pe copil din goană și s-au întors la țoalele ce le scosese afară luând două perechi desagi încărcate de țoale și alte lucruri după ce s-au mai depărtat oarece de casa preotesei au aruncat un pistol ca să sperie pe săteni să nu alege după dânsii. Și gonindu-i până deasupra unui deal neputându-i ajunge s-au întors înapoi la casa preotesei căutând prin hainele și hârtiile ce erau risipite de tâlhari pe băătură că doar vor dovedi vreun semn rămas de la dânsii, au găsit numai o boată de gorun, verde, grosimea ei ca pe mână, cu care bătuseră pe preoteasă. Și luând în băgere de seamă cea bătă a cunoscut că este tăiată din pădurea (...) a satului Prigoria din plasa Amărăzi. Au făcut întrebare preotesei de a cunoscut vreunul dintre acei tâlhari și a răspuns că a semăluit pe un Ion Bimbrică (În restul documentelor din dosar este numit Dindirică) și Dinu Băluță din Prigoria. Pe Ion Bimbrică l-a semăluit că-l mai văzuse odată de a fost un an, în toamna trecută, când a venit cu alți doi tovarăși la casa preotesei căutând o fată ce-i fugise; și cinstindu-i popa și preoteasa cu mâncare și băutură în foisorul unei pivnițe a lor, după trecerea de două luni în urma venirii lui i s-a spart, noaptea, acea pivniță săpând-o pe sub talpă, i-au luat pânzeturii, pături, dimii și alte lucruri din care nimic până acum nu a dovedit. Decât acum semăluia și niște pânză ce au găsit în podul casei lui Staicu Pirtea, tatăl lui Gheorghe tâlharul, care s-a dat sub pecete în păstrarea juraților satului până se va descoperi adevărul.

Iar pe Dinu Băluță iarăși l-a mai văzut odată, pe toamna trecută, la biserica acelu sat Pociovaliștea și pe aceste vederi i-a cam semăluit pe vorbă. După acestea, prin raportul juraților acelu sat pe dată ce m-am înfățișat, pe de o parte a raportuit cinstitei Cărnuiri iar pe de alta, fără de un minut zăbavă m-am sculat cu dorobanți și am mers la fața locului unde s-a făcut călcarea și făcând cercetare în împrejurarea acelei călcări abia mi-a arătat preoteasa fiind încă slabă și dărăpănată de cazne că între ceilalți tâlhari ar fi semăluit și pe un Ștefan sin Barbu dintr-ace sat Pociovaliștea, pe care aducându-l a tăgăduit că nu știe nimic. Și în bună pază trimis la tahtul subocârmuirii. Cu dorobanți, jurați și sătenii acelu sat Pociovaliștea m-am luat pe urmă-le până la satul Prigoria din plasa Amaradia și împândind pe unde aveam temere potera, am mers întâi la casa lui Dumitru Băluță pe care am găsit-o încuiată și deschizând ușa am găsit o pușcă, în pat, ascunsă sub o pătură care era mănjită cu noroi și câteva gloanțe, alice și cremene.

Și plecând de acolo am cuprins pe Ion Bimbrică ascuns în ungherul cărciumii dumneai serdăresei Anica Rusătoaia; pe care luându-l împreună și pe un Ion Anuțoiu, jurat, frate cu Avram tâlharul, am mers la dumneai serdăreasa Rusătoaia proprietărea acelu sat unde arătându-i și dumneai semnele ce se găseau pe arătații tâlhari, mai întâi că era plin de sânge pe haine, din cauza preotesei, al doilea și zgâriat cu furculița în picior și plin pe toate hainele de noroi. Și văzând dumneai aceste

semne mi-a dat făgăduială că până a doua zi va porunci satului a prinde și pe ceilalți doi tâlhari anume Dinu Băluță și Avram Anuțoiu și că eu să mă ridic din sat că fiind acolo nu se pot prinde aflând că eu i-am dovedit pe tâlhari, și a doua zi, dimineața, mi-i va trimite negreșit după mine. Pe această făgăduială rămând încredințat m-am și întors înapoi la tistul subocârmuirii numai cu Ion Bimbrică, unde cercetând cu bune mijloace pe Ștefan sin Barbu din Pociovaliștea, cel care-l asemănase preoteasa de a fost și el cu aceia la călcare mi-a răspuns că nu știe nimic de această pricină iar că muiera lui poate să știe fiindcă au fost dusă pe la fratesău Dinu Băluță din Prigoria. Pe care Păuna, soția lui aducându-o în cercetare arată că în săptămâna ce mare dintâi a acestui post mergând la satul Prigoria de a țesut o pânză a sorăsa Manda cărciumăreasa, unde la acea cărciumă venind Avram Anuțoiu (ce arată că din vechime i-a fost ibovnic) și cu Dinu Băluță fratele gazdei, Păuna a chemat acel Avram la colțul cărciumei unde i-a făcut întrebare de a vândut preoteasa rămătorii ce-i avea și de are vreun ajutor în casă. Și numita i-a răspuns că rămătorii i-a vândut și în casă nu are pe nimeni decât numai copii.

Și după această întrebare, vineri, tot în Săptămâna Mare s-a întors la casa ei cu cuvânt că când se va usca noroiul să le facă veste a veni spre călcarea preotesei. Când luni cu două zile mai înainte călcării preotesei a mers iarăși la satul Prigoria de s-a întâlnit cu frate-său Dinu Băluță tot la arătata cărciumă, și făcându-i întrebare numitul de a vândut la Sfinții Mucenici preoteasa boii le-a zis când este vremea să vie. Le-a dat răspuns ca să vie miercuri seara, aflându-se preoteasa singură numai cu copii. I se făcu întrebare de știe câți tovarăși au fost și răspune că au fost patru arătându-le numele: Ion Bimbrică, Avram Anuțoiu și Dinu Băluță, fratele gazdei Păuna. Iar pe cel de-al patrulea, Gheorghe sin Staicu Pirtea, nu-i știa numele nici pe el.

După această arătare a muierii aducându-se în cercetare Ion Bimbrică tâlharul i se făcu întrebare de sunt adevărate arătările Păunei gazdei și întâi a tăgăduit în felurimi de chipuri, că aceste arătări ale muierii sunt basme răspunzând că are și dovezi că-l știe că într-aceia zi a fost acasă, iar mai pe urmă după <altă> cercetare ce i-am făcut arată că cu adevărat el a fost la călcarea preotesei împreună cu arătații mai sus Dinu Băluță, Avram Anuțoiu și Ghiță Ciortan și că țoalele sunt toate împărțite la Dinu Băluță, care Ghiță se află mușcat de deget și împuns cu furculița în picior, arătând că numitul Ghiță se află șezător pe la căpitanul Gheorghe din Roșia. După a căru arătare luând știre că se află numitul într-aceia zi cu căpitanul Gheorghe la d-lui vistierul Gheorghe Magheru pe data am și trimis un căpitan de dorobanți de l-a cătat și negăsind la dânsul semnele mușcăturii și împunsături în picior ce le arăta numitul tâlhar Bimbrică dând și dovezi căpitanul Gheorghe care a fost împreună cu dânsul în noaptea când s-au călcat preoteasa a rămas în liniște și dorobanții s-au întors înapoi. Care acestea arătându-le numitul tâlhar Bimbrică i se făcu întrebare sub care cuvânt nu-l arată pe cel de al patrulea tovarăș și ne frământă prin mari cheltuieli și pierdere de vreme, atât pe mine cu dorobanții cât și pe locuitorii acelu Pociovaliștea care neincetă s-au aflat alergători spre dovedirea acestei pricini, mai vărtos un Ion Surupăceanu și Pătru Făsu, jurați, s-au arătat cu nepregetare la această pricină după cuprinderea exemplarului tipărit. Și nemairămându-i mijloc de a mai întoarce vreun tertip răspune că arătarea ce a făcut-o pitarul Gheorghe Ciortan a fost numai dintr-aceasta că a avut-o pe o ibovnică ale Maria lui Ghiță <Bibocă> din Negoști și ca să nu descopere pe Gheorghe sin Staicu Pirtea din Miroslaveni, fiind mai copilăros și și mușcat de degetul cel mic, putea ca să arate îndată adevărul. Iar el și ceilalți doi tovarăși oricâte cercetări și cazne ar fi cercat nu se putea descoperi fiind obișnuiți cu acestea din vechime. Mai vărtos numitul tâlhar Bimbrică arată că în vremea apostasiei încărcând șapte cai cu lucruri scumpe de la serdarul Nica din Râmnic și ajungându-l un căpitan Gârbea de la Hurezii l-a bătut cu tăișul baltagului până i-a sfărâmat toate oasele și nu i-au făcut nimic. Asemenea patimi de bătaie a mai luat încoace și de la d-lui armașul Vasilache Melinescu pentru pricina unor cai furați de la un Braia din Prigoria. Și deosebit că este acum numai o lună de zile a ieșit din Temnița Craiovei unde a șezut în închisoare șapte luni pentru pricina unor haine furate ale căpitanului Gheorghe Buzatu și tot n-au ales nimic de la dânsul. Iar acum ce-l descopere chiar gazda și povățuitoarea Păuna arată dreptul toate urmările lor, că cu patru zile mai înainte călcării, duminică pe la prânz s-a întâlnit cu arătatul Avram din vale de casa sa care i-a zis că a aflat un lucru bun la un loc și că să mai găsească el un tovarăș, că împreună cu și cu Dinu Băluță să meargă la acel loc să-l ia; și i-a dat răspuns Bimbrică că-i va găsi. Și marți, lângă seară, au plecat călare pe porumbi ca să macine la moara Miroslaveanului ce cade aproape de casa lui Gheorghe Pirtea din Miroslaveni unde, la moară, găsind pe numitul Gheorghe i-a spus pricina și ca să meargă și el a lua acel lucru. Și fiind aproape de Fruntea Murgului îi zise că să meargă acasă a se găti și să iasă înainte în drumul lui, care i-a și ieșit. Și au plecat cu dânsul până acasă la Bimbrică unde noaptea, marți spre miercuri, au dormit și miercuri toată ziua l-au ținut închis în casă până seara. Și întâlnindu-se, atunci ziua, cu toți, la casa lui Bimbrică, s-au vorbit și s-au gătit și aproape de asfințitul soarelui

au plecat cu toți pe un loc ca să nu-i priceapă oameni, și s-au împreunat la poarta lui Dodoacă în pădurea Șesului. Și de acolo au plecat prin pădure, trecând dealul Pereștilor, au mers din deal de o casă pustie a lui Bobe, aproape de casa preotesei unde s-au gătit și înarmat; numitul Bimbrică a luat numai lancea lui Gheorghe Pirtea și s-a legat la cap cu un brâu roșu iar hainele i-au fost albe, Dinu Băluță, îmbrăcat în haine albe și numai cu pușca în mâini, Avram Anuțoiu îmbrăcat cu chebă, în cap fes și legat cu un brâu roșu și la brâu un pistol iar Gheorghe sin Staicu Pirtea îmbrăcat cu anteriu, la cap legat cu un brâu verde de la Bimbrică, peste fes, la brâu cu un pistol și un iatagan. Și îmbrăcați cu această formă tâlhărească de acolo au plecat la preoteasă; și mergând în prispa casei doi dintrânsii – Avram și Gheorghe – au intrat în casă. Avram pe dată a și luat pe preoteasă de păr și a lovit-o cu o piatră la ureche iar pe feciorul preotesei l-a legat Gheorghe Pirtea. Tot el a luat și pe preoteasă de gât cu mâinile când l-a mușcat de deget. Cu lancea, în șalele copilului, a dat Ion Bimbrică sărind cu picioarele pe pieptu-i a dat și o dată cu lancea. Celelalte arsuri cu cuțitul și toporul, cazne de moarte aruncând și foc pe dânsa, precum mai înainte s-a arătat le-a făcut Avram Anuțoiu. Cu pușca după copil a aruncat Dinu Băluță, țoalele cu desagi din cămară și pivniță le-a scos Ion Bimbrică și luând două perechi de desagi încărcate au plecat și departe de casa preotesei ca la o sută de stânjani a dat cu pistolul Gheorghe Pirtea.

Mergând deasupra dealului Purcărețului, tot în hotarul Pociovaliștei au deșertat toate hainele din desagi și au luat numai cele ce le-au făcut trebuință, iar celelalte, cu o pereche de desagi le-au lăsat acolo, în deal, care s-au găsit tocmai vineri, a treia zi și s-au dat cu foaie de primire păgubașului care se vor arăta prin deosebită foai, atât banii cât și lucrurile ce s-au luat de la preoteasă, cât și cele ce s-au găsit împărțite pe la dânsii și lipsa ce nu se găsește de bani și țoale a se despăgubi preoteasa.

După această arătare a numitului Bimbrică sculându-mă însumi cu dorobanți, împreună și cu Dinu Băluță, unul dintre acei tâlhari ce se trimisese de d-neai serdăreasa Anica Rusătoaia după făgăduiala ce-mi dăduse la d. subocârmuitorul plășii Amaradii de unde ni s-au trimis atât el cât și Avram aici la cercetare fiindcă tăgăduiau, am mers la satul Miroslaveni unde prin bune mijloace am și prins pe arătatul Gheorghe Pirtea care a dat lucrurile și banii ce a luat el în parte-i, găsindu-se și toată forma tâlhărească ce a fost numitul îmbrăcat când au călcat pe preoteasa cum se va vedea. Și de acolo iarăși pe noapte am mers cu dânsii la satul Prigoria mai întâi la casa lui Ion Bimbrică unde apucând pe muieră ne-a dus unde avea țoalele ascunse și deosebit de ale preotesei s-au mai găsit o pereche de desagi cu lucrurile ce se vor arăta prin deosebită foaie ascunse tot la un loc cu ale preotesei. Pentru care lucruri făcând întrebare lui Ion Bimbrică de la cine sunt, arată că el împreună cu un tovarăș al său anume Ion al Predulesei din Prigoria, cu pușintel mai înainte călcării preotesei, spărgând pivnița lui Dinu Bătăiosu din Zorilești au luat arătatele lucruri ce i-au venit lui parte, față fiind la această arătare și Răducanu Neață din Ciocadia. Arată că cu puțin după spargerea acestei pivnițe au călcat și pe un Dumitru Purcaru, tot din Zorilești unde aflându-se și Neață în gazdă i-au luat banii ce s-au arătat prin raportul de mai înainte, înțelegându-se că tot aceștia au urmat și această faptă.

Și după ce am găsit aceste lucruri la tâlharul Bimbrică am mers tot cu Dinu Băluță de am găsit ascunse și pe ale lui împreunate cu ale lui Avram Anuțoiu. Iar banii ce s-au mai găsit dintr-ai preotesei au fost deosebiți precum se vor arăta prin foaie.

Și după găsirea mai sus arătatelor lucruri, împreunând pe câte patru tâlhari, față fiind și gazda Păuna, în casa călcatului preotesei li se făcu întrebare de sunt adevărate arătările lui Ion Bimbrică în pricina urmărilor călcării preotesei și ce au făcut prisolul banilor ce s-au luat de la preoteasă și nu se găsește, cum și țoalele ce lipsesc, și pentru care sfârșit nu au împărțit bani și lucrurile drept, ci se vede la unii mai mult și la alții mai puțin. Și răspunseră că toate arătările lui Bimbrică sunt adevărate decât numai Gheorghe Pirtea mai arată că vorba pentru această călcare a mai avut cu Ion Bimbrică și la bălciul Cărbunestilor, la Sfinții Mucenici, când au mâncat pâine și icre, și și-au cumpărat și fișicuri cu praf din care s-au găsit acum la dânsul câteva.

Și de acolo venind amândoi călări până la casa Pirtei tot această vorbă au avut.

Iar pentru banii și țoalele ce nu se găsește răspune Ion Bimbrică că se înțelege că ori s-au pierdut sau s-au dosit dintre dânsii, precum nici celelalte nu s-au împărțit deopotrivă, având bănuială asupra lui Dinu Băluță fiindcă el a căutat toate țoalele.

Și de cercetarea ce li s-a făcut s-a iscălit tacrirul după poruncă.

1833 mart 30

Indescifrabil

D.J.A.N. Dolj, fond Curtea de Apel, secț. a II-a, dos. 10/1833, f. 4-7

Tacrir de arătările ce a făcut în Judecătoria Ion Dindirică cu tovarășii săi în pricina călcării preotesei Ciocea, a răposatului popa Ilie din Pociovaliștea.

1833 aprilie 6

*Proces-verbal, interogatoriu

